



HR Public | SHARING KNOWLEDGE AND EXPERIENCE

De jongerengarantie

Voor betere integratiemechanismen

Samenvatting door:

Luc Cooremans, erevoorzitter van HR Public

Juni 2015





Precaire situatie van de jongeren in Europa.

In december 2014 telde de EU-28 ongeveer 5 miljoen jonge werklozen (jonger dan 25 jaar), onder wie meer dan 3,2 miljoen uit de eurozone.

Dit komt overeen met een werkloosheidsgraad van 21,4 % in de EU (23 % in de eurozone). Meer dan een op de vijf Europese jongeren op de arbeidsmarkt kan dus geen baan vinden.

De Jongerengarantie: een Europees politiek kader.

In april 2013 hebben de Europese lidstaten zich ertoe verbonden om een succesvolle toetreding van de jongeren op de arbeidsmarkt mogelijk te maken door garantiëprogramma's voor de jongeren op te stellen.

In het kader van de jongerengarantie zouden de EU-lidstaten erop moeten toezien dat de jongeren onder de 25 jaar binnen de vier maanden nadat ze het formele onderwijs hebben verlaten, kwalitatief werk hebben dat aansluit op hun opleiding, vaardigheden en ervaring, of via een opleiding, stage of bijscholing de vereiste kennis, vaardigheden en ervaring kunnen opdoen om later een baan te vinden.

De jongerengarantie is zowel een structurele hervorming om de overgang van school naar werk drastisch te verbeteren als een rechtstreekse steunmaatregel voor de jongerenwerkgelegenheid.

Op 22 april 2013 heeft de Raad van Ministers van de EU officieel een aanbeveling tot uitvoering van de jongerengarantie aangenomen op basis van een voorstel van de Commissie uit december 2012. De aanbeveling is in juni 2013 door de Europese Raad bekrachtigd.

De invoering van de jongerengarantie.

De jongerengarantie werd in alle EU-lidstaten ingevoerd en werpt vandaag al zijn vruchten af. In vergelijking met de andere structurele hervormingen in Europa is de jongerengarantie wellicht een van de snelst ingevoerde hervormingen.

Alle lidstaten hebben alomvattende plannen voorgesteld voor de invoering van de jongerengarantie binnen de termijnen die de Europese Raad heeft bepaald. De voorgestelde plannen definiëren zeer nauwgezet de vereiste maatregelen, voor elke lidstaat, om dit initiatief in te voeren. Ze omvatten de planning voor de

hervormingen en maatregelen inzake de jongerenwerkgelegenheid, de respectievelijke rollen van de overheden en de andere organisaties, alsook de manier waarop het project zal worden gefinancierd.

Deze plannen en de invoering ervan werden geëvalueerd door de Commissie binnen de context van het Europees Semester betreffende de versterking van het EU-kader voor economisch toezicht. De invoering van de jongerengarantie maakt eveneens het voorwerp uit van een multilateraal toezicht.

Om de jongerengarantieregelingen te onderbouwen met onderbouwde gegevens en om de vereenvoudiging van de monitoring en continue verbetering te ondersteunen, heeft het Comité voor de werkgelegenheid (EMCO) een kader opgesteld van indicatoren voor toezicht op de jongerengarantie, die politieke steun heeft gekregen van de ministers van werkgelegenheid tijdens de Raad EPSCO van 11 december 2014.

In de meeste lidstaten vereist de invoering van de jongerengarantie grondige structurele hervormingen van de opleidings- en onderwijsstelsels en het systeem voor het zoeken naar werk om de overgang van school naar werk en de inzetbaarheid van de jongeren te verbeteren.

Het ontwerp van het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid van 2015 benadrukt dat de jongerengarantie langetermijnhervormingen in heel wat van deze domeinen met zich heeft gebracht.

Tamas Varnai

Policy Officer Youth

DG Werkgelegenheid, sociale zaken en inclusie, Europese Commissie

De jongerengarantie in Brussel draait op volle toeren!

Context:

De uitdagingen van de jongerengarantie in Brussel spreken voor zich: elk jaar hebben ongeveer 12.000 jongeren nood aan een oplossing om een loopbaan uit te bouwen.

In het kader van de jongerengarantie vestigt Actiris zijn aandacht dan ook vooral op deze 'stroom' van 12.000 jongeren, die nieuw ingeschreven zijn als werkzoekende. Ongeveer 6000 van deze jongeren vinden binnen de 6 maanden na hun inschrijving een job of zetten hun studies voort, maar ongeveer 6000 van hen zijn 6 maanden na hun inschrijving nog altijd NEET's. Het aanbod van de jongerengarantie is dan ook specifiek op deze laatste groep gericht.

De doelstellingen van het jongerengarantieactieplan van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn eenvoudig: elke jongere onder de 30 jaar die zich nieuw inschrijft bij Actiris als werkzoekende begeleiding garanderen zodat hij/zij binnen de 6 maanden een baan, stageplaats of opleiding vindt.

Deze jongerengarantie bestaat uit een belangrijke verandering van het paradigma waarin de overheid haar taak versterkt en zich ertoe verbindt om een toereikend aanbod oplossingen inzake stage, opleiding en werkgelegenheid 'garandeert', en dit zo vlug mogelijk na de inschrijving bij Actiris. De overheid van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest neemt haar verantwoordelijkheid volledig op door met elke jongere een overeenkomst te sluiten: de gemeenschap en de overheidsdienst nemen elk een deel op zich. Bovendien verbindt de overheid zich tot het volgende resultaat: de jongere een baan, stageplaats of opleiding aanbieden.

De eerste resultaten van dit beleid?

De eerste resultaten zijn erg bemoedigend!

De jeugdwerkloosheid in Brussel blijft uiteraard nog veel te hoog, maar is wel significant aan het dalen. Op twee jaar tijd is de jeugdwerkloosheid met 16 % gedaald! Of concreet: in april 2013 waren er 14.600 werkloze jongeren, vandaag 12.200. Dat zijn dus 2400 werkloze jongeren minder. Ook de algemene werkloosheid evolueert positief: 5000 werkzoekenden minder op één jaar tijd.

De visie voor 2015?

De integratie van de jongeren op de arbeidsmarkt is en blijft een van de voornaamste prioriteiten van Actiris in 2015.

Sinds 1 januari 2015 zijn de verschillende diensten van Actiris voor de specifieke begeleiding van jongeren operationeel. Actiris beoogt grondige veranderingen op het vlak van de benadering en begeleiding van de werkloze jongeren in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Bovendien wil Actiris een veelheid aan mogelijke oplossingen garanderen (baan, stageplaats, opleiding) via zijn nieuwe dienst 'Youth Guarantee' van de Directie Werkgevers.

Kortom, 2015 is het jaar van de concretisering van talrijke veranderingen binnen Actiris, maar ook het jaar waarin we lessen kunnen trekken uit de reeds afgelegde en nog af te leggen weg.

De invoering en het succes van een dergelijk jongerengarantieplan voor de duurzame integratie van de jongeren op de arbeidsmarkt vereist uiteraard een nauwe samenwerking van zowel alle Brusselse overheidsactoren als de privéactoren.

We rekenen er dan ook op dat u als HR-manager een actieve rol zult spelen en vanaf vandaag meewerkt aan de invoering van de jongerengarantie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Meer informatie: 02 505 79 15 - werkgevers@actiris.be

Gregor Chapelle

General Manager

ACTIRIS



samen sterk voor werk

Vlaanderen, mei 2015.

39 980 jongeren tussen 18 en 25 jaar zitten zonder werk, goed voor 17,6% van al de werkzoekenden in Vlaanderen. Op federaal en Europees niveau doen we het als regio met deze cijfers lang niet slecht inzake jeugdwerkloosheid. Toch mag ook Vlaanderen niet op zijn lauweren rusten. Elk van die 40 000 jonge werkzoekenden wiens talenten niet tot uiting komen op de werkvloer, verdienen kansen en ervaringen om hun competenties te versterken. Daarom werkt VDAB sinds 2007 aan een actief jeugdwerkplan om de standaarddiensten zoals begeleiding en opleiding beter af te stemmen op de behoeften van jonge werkzoekenden tussen 18 en 25 jaar. Zo wil VDAB jongeren aanzetten om zo snel mogelijk een baan te vinden en hen de nodige opleiding en begeleiding bieden om langdurig aan het werk te blijven. In 2009 volgde de hoge raad van werkgelegenheid deze strategie en gaf de aanbeveling aan de overheidsdiensten voor arbeidsbemiddeling om een duidelijke begeleidingsstrategie voor jongeren uit te tekenen die het belang van werk maar ook van competentieversterking centraal stelt. Daarnaast is er specifiek voor laaggeschoolden in het loopbaanakkoord van het Vlaams Economisch Sociaal Overlegcomité in 2012 afgesproken om extra in te zetten op werkervaring. Het gaat om een driesporenbeleid: individuele beroepsopleiding in de onderneming, Werkinlevingsprojecten voor Jongeren en Instapstages. Ook in de huidige beleidsnota werk (2014-2019) wordt hier op verder gebouwd en wordt het garanderen van de jongerengarantie ook expliciet voorop gesteld.

In het kader van de Europese Youth Guarantee (2013) of jongerengarantie heeft de VDAB beslist om geen nieuw plan op te stellen, maar om het bestaande jeugdwerkplan te optimaliseren en te versterken zodat de VDAB elke jongere binnen de vier maanden na inschrijving een opleiding, stage of job kan aanbieden. Snel activeren is echter slechts één kant van de medaille. 50% van de huidige 40 000 jonge werkzoekenden zijn kortgeschoold of beschikt niet over een diploma secundair onderwijs. Nog teveel jongeren stromen uit het onderwijs zonder bruikbare kwalificaties op zak. Zij vallen nog al te vaak tussen de mazen van de netten die onze arbeids- en onderwijssystemen hebben gespannen. Tegelijk heerst er een grote nood aan een hogere scholing in het algemeen, ook voor wie een diploma haalt. De arbeidsmarkt stelt immers steeds hoger eisen qua scholingsniveau van werkzoekers.

Dit zou vermeden kunnen worden door jongeren loopbaancompetenties bij te brengen waar ze reeds van jongs af aan leren hoe ze hun schoolloopbaan in handen horen te nemen. Door betere informatie over carrièrekansen te kunnen geven zodat jongeren voor een relevante loopbaanwending kunnen kiezen. Door volwaardige

duale leersystemen, die werken en leren combineren, verder uit te bouwen. Door als onderwijs en arbeidsmarkt beide te durven dromen, samen in cocreatie en codesign met nieuwe generaties die ons steeds de realiteit voor ogen houden!

Dit zijn de uitdagingen waar we nood hebben aan bruggenbouwers tussen onderwijs en werk. Waar we nauwer gaan samenwerken met diverse belanghebbenden in onderwijs en beroepsopleiding. Waar we werkgevers nog meer informeren over hun verantwoordelijkheden en mogelijkheden om het aanbod van arbeidskrachten veilig te stellen. Zoals het aanbieden van kansen om werkervaring op te doen zoals stages. Maar ook over het stimuleren van levenslang leren en het certificeren van verworven competenties. Dit alles vergt sterk beleid met stevige bruggen tussen school en werk en een cultuur van lang, leuk leren.

'We are all part of the puzzle' en ik leg alvast graag samen met u het eerste stuk!

Fons Leroy

Voorzitter

VDAB



Ter herinnering: de jongerengarantie is een nieuwe Europese benadering die erop toeziet dat iedere jongere tussen 15 en 25 jaar een goede baan, opleiding, leerplaats of stageplaats krijgt binnen de 4 maanden na zijn inschrijving als werkzoekende.

Deze Europese benadering wil alle actoren – zowel publieke, federale, gewestelijke en lokale instanties als de privésector en alle partijen betrokken bij de jongerenproblematiek – met elkaar in contact brengen zodat ze met zijn allen hun schouders kunnen zetten onder de integratie van de jongeren.

De doelgroep voor Le Forem bestaat uit jongeren van 18 tot 25 jaar, maar het onderwijs richt zich op de jongeren van 15 tot 25 jaar.

Net als de overige 26 EU-lidstaten is België verbintenissen aangegaan betreffende de integratie van de jongeren. De gewestelijke overheden hebben in dit kader een Belgisch actieplan met de initiatieven van elke partij goedgekeurd. Het Waalse actieplan werd in december 2013 ondertekend door de overheid en voorziet 9 toegangspoorten om de doelstelling van het initiatief inzake de jongerenwerkgelegenheid te realiseren:

- 1. De nodige instrumenten voorzien voor een beter begrip en ondersteuning van de jongeren;*
- 2. Het begeleidingsproces aanpassen aan de werkgelegenheid en de opleiding;*
- 3. Strijden tegen het schoolverzuim van de jongeren in opleiding,*
- 4. De identificatie van de competenties uitwerken;*
- 5. De relaties met de onderneming versterken;*
- 6. Relaties met de school opbouwen;*
- 7. De overgang naar werk bevorderen;*
- 8. Acties opzetten om de NEET's op de arbeidsmarkt te integreren en te houden;*
- 9. De ondernemingszin stimuleren.*

De Belgische coördinatie van dit plan is in handen van alle overheidsdiensten voor arbeidsvoorziening, Le Forem, VDAB, ADG, Actiris en Bruxelles Formation via het overkoepelende Synerjob, die deze overheidsdiensten bundelt.

Voor de financiering van al deze initiatieven van de lidstaten trekt de Europese Commissie geld van haar Europese Sociale Fondsen 2014-2020 uit voor het thema Jongerengarantie. Daarnaast heeft de EU extra middelen vrijgemaakt via het Werkgelegenheidsinitiatief voor jongeren om de regio's met de hoogste jongerenwerkloosheid te financieren.

In België komen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de provincie Henegouwen en de provincie Luik in aanmerking voor het fonds van het Werkgelegenheidsinitiatief voor jongeren voor de periode 2014-2017.

De Gemeenschappelijke regering (de Waalse Regering en de Regering van de Franse Gemeenschap) heeft de projecten van Le Forem voor 7 miljoen euro, projecten van het IFAPME voor 21 miljoen euro en projecten van het Onderwijs, de Steden en Gemeenten, de CPAS en diverse vzw's voor 52 miljoen euro gefinancierd. Een nieuwe projectoproep in het kader van het Werkgelegenheidsinitiatief voor jongeren voor 11 miljoen euro wordt in juni 2015 door de Waalse regering gelanceerd. Zowel de actoren op het vlak van socioprofessionele inschakeling als de jongerensector werden intussen al aangesproken om gemeenschappelijke projecten uit te werken voor de begeleiding van de NEET's (jongeren die geen werk hebben, niet naar school gaan en geen opleiding volgen) met het oog op de doelstellingen van de Jongerengarantie.

In 2015 hebben de acties van Le Forem, via de financieringen van het ESF en het Werkgelegenheidsinitiatief voor jongeren, betrekking op zowel geïndividualiseerde begeleidingsprojecten als opleidingsprojecten, alsook een project dat het mysterie van de arbeidsmarkt onthult door de leerlingen van het hoger secundair onderwijs meer kennis bij te brengen over de beroepen in de toekomst.

Naast dit Belgische actieplan en de specifieke financieringen maakt de Jongerengarantie al enkele jaren concreet deel uit van het dienstenaanbod van Le Forem, nl. via de gepersonaliseerde begeleiding van de 18- tot 25-jarigen tussen de 1e en 4e maand na hun inschrijving als werkzoekende, maar ook via acties ter bevordering van de beroepen, de kwalificerende opleiding, de instapstages, de werksituatie in de praktijk (MISIP), de stages op het einde van de opleiding en diverse hulpmiddelen om een baan te vinden.

Het dienstenaanbod van Le Forem via de financieringen van het ESF en het Werkgelegenheidsinitiatief voor jongeren is gebaseerd op 5 luiken: van preventie- en sensibiliseringsacties voor de jongeren via projecten rond de bevordering van beroepen, over de tewerkstelling tot de opleiding en de stages. De rode draad doorheen dit alles: begeleiding.

LUIK 1: BEVORDERING VAN BEROEPEN

1.1 Projectoproep voor de bevordering van technische beroepen

Doelstellingen:

Dit project laat de jongeren op een speelse en concrete manier kennismaken met de beroepen en de werkomgeving waarin ze zich inschrijven, via 'kids'-acties, 'découverte des métiers'-dagen of gerelateerde activiteiten (bv. 'villages métiers' of bedrijfsbezoeken).

Het streefdoel bestaat erin om het imago van deze beroepen bij de leerlingen, toekomstige leerlingen, ouders, oriëntatieactoren, onderwijzers en toekomstige onderwijzers op te krikken.

1.2 De beroepen trekken naar de school in Henegouwen

Doelstellingen:

Het is de bedoeling om de preventieve rol van Le Forem te ontwikkelen met de steun van onderaf voor de overgang van school naar werk.

De jongeren zijn al te vaak onvoldoende geïnformeerd of zitten met vooroordelen over de verschillende beroepen. Daarom moeten ze verheldering krijgen en moeten we ze sturen door hun kennis van de evolutie van de arbeidsmarkt en de beroepen te verruimen.

Met het oog hierop zullen de CEFO's vanaf het 4e secundair infoacties houden in de schoolinstellingen.

LUIK 2: BEGELEIDING

2.1 Geïndividualiseerde begeleiding

Doelstellingen:

De jongeren in een vroeg stadium activeren: een aangepaste communicatiestrategie uitwerken voor de geïdentificeerde uitdagingen en een resultaatgerichte benadering vanaf de inschrijving bewerkstelligen.

Het begeleidingssysteem van de jongeren versterken: de intensiteit van de begeleiding aanpassen naargelang het profiel van de jongeren en zich inzetten op resultaten.

De jongeren betrekken bij het ontwerp en de perfectionering van het systeem:

- *regelmatige enquêtes om de behoeften van de geschoolde jongeren correct te evalueren;*
- *organisatie van 'jongerenfocusgroepen' op het terrein om naar het verhaal, de mening, de ideeën en de feedback van de jongeren te luisteren en om de impact van onze prestaties te analyseren, enz.;*
- *sterkere benutting van de sociale netwerken.*

2.2 Peterschap

Doelstellingen:

Via een overheidsopdracht de privésector inschakelen voor de uitwerking van een methodologie voor de begeleiding via peterschap van de werkzoekenden tussen 18 en 25 jaar, die zich als werkzoekende bij Le Forem hebben ingeschreven. Tussen 2015 en 2017 zullen de peters/meters de jongeren die ingeschreven zijn bij een van de regionale directies van Le Forem in de provincies Luik en Henegouwen, begeleiden.

LUIK 3: OPLEIDING

3.1 Mijn belangrijkste competenties voor de toekomst

Doelstellingen:

Aan elke ingeschreven jongere een reeks opleidingen rond basiscompetenties, aangepast aan zijn behoeften, voorstellen op basis van een competentie-evaluatie, de kapitalisatie van basisopleidingsmodules en de invoering van workshops voor gepersonaliseerde pedagogieateliërs (APP).

3.2 Alternierend leren

Doelstellingen:

Invoering van alternierend leren voor de jonge werkzoekenden.

LUIK 4 (STAGES) EN 5 (TEWERKSTELLING)

Luik 4 en 5 (stages en tewerkstelling) zijn geïntegreerd in het structurele aanbod. Dit betreft de kennismaking met de beroepen ('essais métiers'), de werksituatie in de praktijk (MISIP), de instapstages, de stages op het einde van de opleiding en alle hulpmiddelen om een baan te vinden, PFI, APE jeunes ...

Carol Descamps

Directrice exécutive

LE FOREM

A. Europa: de context

A1. Jeugdwerkgelegenheidspakket

A1.1. Waar gaat het om?

A1.2. Jongerenwerkgelegenheidsinitiatief

A1.3. Jeugdwerkgelegenheidspakket

A2. Jongerenwerkgelegenheid

A3. Jongerengarantie

A3.1. Waarom een jongerengarantie?

A3.2. Waar gaat het om?

A3.3. Invoering

A3.4. Specifieke initiatieven

A4. Aanvullende informatie

A4.1. Je eerste EURES-baan

A4.2. Kwaliteit van de stages

A4.3. Europese Alliantie voor leerlingplaatsen

A5. Aanvullende informatie en referenties

B. Europa/België

B1. Situatie in België

B2. De Belgische invoering

B3. Synerjob

B4. Het Conseil de la Jeunesse

C. België/gewesten

C1. Brussels Hoofdstedelijk Gewest

C2. Waals Gewest

C3. Vlaams Gewest

C4. Aanvullende informatie en referenties

D. HR Public en de jongerenwerkgelegenheid

D1. Europa:

EU-initiatieven ter bestrijding van de jeugdwerkloosheid: Tamas Varnai (DG Werkgelegenheid, sociale zaken en inclusie van de Europese Commissie)

D2. Academisch:

D2.1. De professionele integratie van de jongeren: professor Jean-Marie Dujardin

D2.2. De transversale competenties: B. Ben Lamine en J-M Dujardin

D2.3. Samenvattende reflecties: professor François Pichault

D2.4. Van theorie naar praktijk: professor Bart Cockx

D3. Overheidsdiensten voor arbeidsvoorziening:

D3.1. Le Forem: Marie-Kristine Van Bockestael

D3.2. Actiris: Olivier Rasson

D3.3. VDAB Franck Schokaert

D4. Getuigenis:

D4.1. OFO/IFA: Caroline Hittélet/Yonca Braeckman

D4.2. RTBF: Stéphane Van Lierde

D4.3. ONE: Chantal Guerret

D4.4. SPW: Emmanuelle Rappe

D4.5. RVA/ONEM: Dirk Opsomer/Benoît Delvaux

D4.6. FOD Financiën: Ludwig de Cooman

D4.7. Vlaamse Overheid: Maxime Loos

E. Internationaal

E1. Finland

E.2. Duitsland

F. Actualiteit

G. Glossarium

A. Europa: de context

A1. Jeugdwerkgelegenheidspakket

A1.1. Waar gaat het om?

In augustus 2014 telde de EU-28 ongeveer 5 miljoen werklozen jonger dan 25 jaar. 3,3 miljoen van hen is afkomstig uit de eurozone.

Dit komt overeen met een werkloosheidsgraad van 21,7 % (23 % in de eurozone). Meer dan een op de vijf Europese jongeren op de arbeidsmarkt kan dus geen baan vinden.

7,5 miljoen Europese jongeren tussen de 15 en 24 jaar (aangeduid met het acroniem 'NEET' of 'neither in education, employment or training') hebben niet alleen geen werk, maar gaan ook niet naar school en volgen geen opleiding.

In de afgelopen vier jaar is het tewerkstellingsniveau van de jongeren over het algemeen gedaald, met name drie keer meer dan van de volwassenen.

Het verschil tussen de landen met laagste en hoogste jeugdwerkloosheid is bijzonder groot. Zo noteren we een verschil van bijna 50 procentpunten: Duitsland 7,6 % en Spanje 53,7 % (beide cijfers van augustus 2014).

A1.2. Jongerenwerkgelegenheidsinitiatief

In 2011 neemt de Commissie het jongerenwerkgelegenheidsinitiatief aan. Dit initiatief omvat een aantal maatregelen tegen jeugdwerkloosheid voor de periode 2012-2013 en maakt deel uit van 'Jeugd in beweging', het initiatief voor opleiding en werkgelegenheid.

De doelstelling bestaat erin werkloze jongeren te helpen en in het bijzonder:

- schoolverlaters zonder diploma hoger secundair onderwijs naar school laten terugkeren of een beroepsopleiding laten volgen voor veelgevraagde vaardigheden zodat ze klaar zijn voor de arbeidsmarkt,
- gediplomeerden een eerste werkervaring bezorgen.

Het initiatief wil ook de werkgelegenheid voor jongeren bevorderen door:

- innovatieve benaderingen,

- het jongeren gemakkelijker maken om een baan te vinden in andere EU-landen ('Je eerste EURES-baan'),
- een sterkere samenwerking tussen politieke autoriteiten, bedrijfsleven en vakbonden op lokaal, regionaal, nationaal en Europees niveau,
- beleidsaanbevelingen en bijstand van de Europese Commissie.

In 2012 heeft de Raad van de EU voor de meeste lidstaten specifieke aanbevelingen geformuleerd over de middelen tegen jeugdwerkloosheid.

A1.3. Jeugdwerkgelegenheidspakket

De Commissie stelt een 'Jeugdwerkgelegenheidspakket' voor:

- Jeugdgarantieregelingen om de overgang van school naar werk te versoepelen (iedereen jonger dan 25 jaar die van school komt of werkloos wordt, krijgt binnen de vier maanden een goede baan, aanvullende opleiding, een leerplaats of een stageplaats),
- stages die jongeren de kans geven om onder veilige omstandigheden nuttige werkervaring op te doen,
- meer en betere leerplaatsen,
- meer kansen voor jongeren om in het buitenland een baan of opleiding te vinden.

Wat gaat er veranderen?

- de EU-landen moeten een Jeugdgarantieregeling opzetten met financiële steun van de EU (Europees Sociaal Fonds);
- de stages worden beter, zowel qua inhoud als qua sociale bescherming;
- het Europees Verbond voor leerplaatsen breidt succesvolle leerlingstelsels uit tot alle EU-landen;
- jonge Europeanen kunnen gemakkelijker een baan, stageplaats of leerplaats in een ander EU-land vinden.

A2. Jongerenwerkgelegenheid

A2.1. De EU levert inspanningen om de jeugdwerkloosheid te verminderen en de werkzaamheidsgraad van jongeren te verhogen conform de

algemene doelstelling die een werkzaamheidsgraad van 75 % van de bevolking in de werkende leeftijd (20-64 jaar) beoogt.

Het jongerenwerkgelegenheidsinitiatief werd voorgesteld tijdens de Raad van 7 en 8 februari 2013 en werd voor de periode 2014- 2020 een budget van 6 miljard euro toegekend.

Het jongerenwerkgelegenheidsinitiatief versterkt en versnelt de maatregelen die in het Jeugdwerkgelegenheidspakket zijn vastgelegd. Het is vooral bedoeld om de jongeren die geen werk hebben, niet naar school gaan en geen opleiding volgen, in de regio's met een jeugdwerkloosheidsgraad van meer dan 25 %, te helpen.

A2.2. De financiële middelen worden ter beschikking gesteld van de lidstaten om maatregelen te steunen voor de uitvoering van de aanbeveling van een jongerengarantieregeling die de Raad van Ministers van werkgelegenheid en sociale zaken van de EU op 28 februari 2013 heeft goedgekeurd.

In het kader van de opmaak van een jongerengarantie moeten de lidstaten maatregelen nemen om te verzekeren dat jongeren tot 25 jaar die het onderwijs verlaten of werkloos worden, binnen de vier maanden een goede baan, aanvullende opleiding, een leerplaats of een stageplaats krijgen.

Het jongerenwerkgelegenheidsinitiatief is een aanvulling op andere projecten op nationaal niveau, met name met de steun van het ESF, om de jongerengarantieregelingen, zoals de hervorming van de instellingen en bevoegde diensten, uit te werken of uit te voeren.

A3. Jongerengarantie

A3.1. Waarom een jongerengarantie?

In bepaalde landen is de werkloosheidsgraad hoger dan 50 % bij de jongeren van 15 tot 24 jaar, terwijl het gemiddelde in de EU-28 voor dezelfde leeftijdscategorie 23,4 % bedraagt (januari 2014).

Ter vergelijking: de werkloosheidsgraad voor de categorie 25 tot 64 jaar in de EU-28 bedroeg 9,4 % (januari 2014).

Onderzoek heeft aangetoond dat werkloosheid op jonge leeftijd op lange termijn negatieve gevolgen heeft op het niveau van de reserves en het risico op werkloosheid in de toekomst. Bovendien blijkt uit bepaalde

gegevens dat de gezondheid, het welzijn en de tevredenheid op het werk van de jongeren eveneens lijden onder periodes van inactiviteit.

Deze situatie vereist gerichte maatregelen ten gunste van de werkgelegenheid voor jongeren om de hoge jeugdwerkloosheid als gevolg van de crisis tegen te gaan en op langere termijn de overgang van school naar werk te versoepelen voor de volgende generaties. Daarom vraagt de Raad de lidstaten om een jongerengarantie in te voeren.

A3.2. Waar gaat het om?

De jongerengarantie biedt alle jongeren tot 25 jaar, al dan niet geregistreerd bij het arbeidsbureau, binnen vier maanden na het verlaten van het formeel onderwijs, of nadat hij/zij werkloos is geworden, een concreet en degelijk aanbod krijgt. Dit aanbod moet neerkomen op een baan, leerplaats, stageplaats of bijscholing die aansluit op de situatie en behoeften van ieder individu.

De termijn van vier maanden voor het aanbod aan de betrokken jongeren is essentieel, want hierdoor kan het eventuele nadelige effect van de periodes van werkloosheid worden ingeperkt. Studies hebben immers aangetoond dat hoe langer de werkloosheid duurt, hoe groter het risico op negatieve gevolgen op lange termijn is.

A3.3. Invoering

De jongerengarantie steunt op de volgende principes:

- Samenwerking

De ontwikkeling en introductie van de jongerengarantie vergen een intensieve samenwerking tussen de belangrijkste partijen: overheidsdiensten, uitzendbureaus, loopbaanadviseurs, instellingen voor onderwijs en opleiding, ondersteuningsdiensten voor jongeren, het bedrijfsleven, werkgevers, vakbonden enz.

- Vroegtijdige tussenkomst en activering

Vroegtijdig ingrijpen en activeren zijn essentieel. In veel gevallen zijn hervormingen nodig, zoals het verbeteren van de beroepsonderwijs- en beroepsopleidingsstelsels.

De EU-landen zijn nationale plannen voor de invoering van de jongerengarantie aan het ontwikkelen. De Europese Commissie helpt hen daarmee en met een zo snel mogelijke invoering van de regelingen.

- Steunmaatregelen voor de integratie in de arbeidsmarkt

Diverse maatregelen zijn voorzien:

- a) De discrepantie tussen de door de arbeidsmarkt vereiste competenties en de effectieve competenties van de inactieve en werkloze jongeren. Een hervorming van de beroepsonderwijs- en opleidingsstelsels zou dit onevenwicht kunnen oplossen.

De beroepsonderwijs- en opleidingsstelsels met een praktische opleiding in een onderneming blijken een efficiënte manier om de overgang van school naar werk te versoepelen.

De jongerengarantie is gebaseerd op succesvolle experimenten in Oostenrijk en Finland, waaruit blijkt dat de investeringen in maatregelen voor de overgang van school naar werk hun vruchten afwerpen.

De Finse jongerengarantie heeft zich vertaald in een daling van de jeugdwerkloosheid, waarbij 83,5 % van de jongeren een baan, stageplaats, leerplaats of bijscholing had gevonden binnen de drie maanden nadat ze zich als werkloze hadden ingeschreven.

- b) De arbeidsmobiliteit waardoor de jongeren hun land verlaten om in het buitenland te gaan werken, kan meehelpen om het probleem van de discrepantie tussen de competenties en de hoge werkloosheid op te lossen (EURES en het initiatief 'Je eerste EURES-baan').
- c) Het ondernemerschap en een zelfstandig beroep zijn domeinen met een hoog potentieel voor de jongeren, die financiering en ondersteuning nodig hebben, met name via specifieke opleidingen en cursussen. Een samenwerking tussen de diensten voor arbeidsbemiddeling, de ondersteunende diensten voor ondernemingen en de (micro)financieringsinstellingen zou de jongeren al een aardig eindje op weg kunnen helpen.
- d) Steun, evaluatie en voortdurende monitoring. In 2014 zijn heel wat lidstaten begonnen met de invoering van nieuwe maatregelen en het heroverwegen van hun beleid tegen jeugdwerkloosheid. De Commissie helpt en begeleidt de lidstaten bij het opmaken van hun planning voor de invoering van de jongerengarantie. De genomen maatregelen worden bovendien regelmatig geëvalueerd.

A3.4. Specifieke initiatieven

Ter aanvulling op de jongerengarantie heeft de Commissie twee specifieke initiatieven gelanceerd om de jongeren te helpen bij de overgang van school naar werk:

- De Raad heeft in maart 2014 een kwaliteitskader goedgekeurd voor de stages die jongeren de kans geven onder veilige en eerlijke omstandigheden nuttige werkervaring op te doen en die hun kansen op een degelijke baan verhogen.
- De in juli 2013 gelanceerde 'Europese Alliantie voor leerlingplaatsen' brengt de overheidsdiensten, ondernemingen, sociale partners, aanbieders van beroepsonderwijs en -opleiding, jongerenvertegenwoordigers en andere belangrijke partijen samen om het aanbod en de kwaliteit van het werkplekieren in de hele EU te verbeteren en de mentaliteit betreffende deze opleidingsmethode te veranderen.

A4. Aanvullende informatie

A4.1. Je eerste EURES-baan

- Waar gaat het om?

'Je eerste EURES-baan' is een beroepsmobiliteitsprogramma dat de Europese jongeren helpt om een baan, stageplaats of leerplaats in een ander EU-land te vinden.

Het maakt deel uit van het programma 'Jeugd in beweging' en het initiatief 'Kansen voor jongeren', en kan worden geïntegreerd in de nationale jongerengarantieprogramma's.

- Welke doelstellingen?

De doelstelling 2015 van 'Je eerste EURES-baan' is ongeveer 5000 personen helpen om in een ander land van de EU werk te vinden.

'Je eerste EURES-baan' test een nieuwe manier om de jongeren en werkgevers gepersonaliseerde mobiliteitsdiensten in het kader van de arbeidsmarkt aan te bieden.

- Wie kan er steun krijgen?

De EU-burgers tussen 18 en 30 jaar oud die wettelijk in een EU-land gevestigd zijn.

De werkgevers die een activiteit uitvoeren in een EU-land en een arbeidsovereenkomst voor minstens zes maanden, een loon en arbeidsvoorwaarden conform de nationale arbeidswetgeving aanbieden.

- Welke soort steun is er mogelijk?

Voor de jongeren: het programma financiert taalcursussen of andere nuttige opleidingen, en dekt de verplaatsingskosten van de jongeren voor een sollicitatie en de verhuiskosten.

Voor de werkgevers: ondernemingen (minder dan 250 werknemers) kunnen financiële steun vragen voor de kosten voor de opleiding en inwerking van een nieuwe werknemer, stagiair of leerling.

- Geïnteresseerden: raadpleeg de gids 'Je eerste EURES-baan' op www.ec.europa.eu/social/yourfirsteuresjob.

A4.2. Kwaliteit van de stages

a) De Raad van Ministers van de EU heeft op 10 maart 2014 een kwaliteitskader goedgekeurd voor de stages die jongeren de kans geven onder veilige en eerlijke omstandigheden nuttige werkervaring op te doen en die hun kansen op een degelijke baan verhogen.

b) De Aanbeveling van de Raad vraagt de lidstaten om erop toe te zien dat de wetgeving of nationale praktijken conform de principes zoals vermeld in de richtlijnen zijn en om hun wetgeving waar nodig aan te passen.

c) Vandaag is de kwaliteit van een op de drie stages lager dan de normen betreffende de arbeidsvoorwaarden of leerinhoud. Een groot aantal van deze 'minderwaardige' stages worden aangeboden ter vervanging van banen van het eerste niveau.

d) De stages moeten worden vastgelegd in een schriftelijke overeenkomst, met vermelding van:

- De leerinhoud: leerdoelen/toezicht,
- De arbeidsvoorwaarden: duur, arbeidsuren en clausules die de eventuele verstrekking van een toelage of vergoeding aangeven en die vermelden of de stagiair van de sociale zekerheid geniet.

A4.3. Europese Alliantie voor leerlingplaatsen

- Doelstellingen

Bijdragen in de strijd tegen jeugdwerkloosheid door de kwaliteit en het aanbod van leerlingplaatsen in de hele EU te verbeteren met behulp van een breed samenwerkingsverband tussen de

belangrijkste belanghebbenden op het gebied van werkgelegenheid en onderwijs.

De meest succesvolle leerlingstelsels in de EU in kaart brengen.

- Vaststellingen

Door beroepsonderwijs en -opleiding te verbinden met de school en de onderneming, leiden de leerlingplaatsen naar een op nationaal niveau erkende kwalificatie. In de landen waar leerlingplaatsen goed verankerd zijn (Duitsland, Oostenrijk, Denemarken, Nederland), verloopt de overgang van school naar werk heel wat vlotter. De types aangeboden leerlingstelsels en de verhouding van jongeren in zo'n programma variëren sterk van de ene lidstaat tot de andere.

De leerling- en stageplaatsen zijn vaak een springplank naar vast werk.

Kwalitatieve leerlingstelsels die vorming door arbeid en schoolonderwijs integreren, vormen een belangrijke factor voor het welslagen van de jongerengarantie.

- Acties

De Europese Alliantie voor leerlingplaatsen zal de nationale hervormingen voor de invoering of uitbreiding van de leerlingstelsels ondersteunen.

A5. Aanvullende informatie en referenties

Het punt 'Europa: de context' wordt voorgesteld op basis van fragmenten van diverse websites.

Raadpleeg dus gerust de volgende websites en bronnen voor meer informatie:

a) Aanbeveling van de Raad van 22 april 2013 tot invoering van een jongerengarantie (Publicatieblad van de Europese Unie van 26 april 2013, C 120/01) <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ>

b) Banen voor jongeren: <http://ec.europa.eu/social/youthemployment>

c) Jongerengarantie: <http://ec.europa.eu/social/youthguarantee>

d) De handleiding 'Je eerste EURES-baan':
<http://ec.europa.eu/social/yourfirsteuresjob>

e) Europese Alliantie voor leerlingplaatsen:
<http://ec.europa.eu/apprenticeship-alliance>

f) De website 'Jeugd in beweging' verschaft u informatie en nuttige links voor de jongeren die een baan, opleiding of vorming in het buitenland willen.

g) Europe Direct is een dienst die hulp bij het vinden van een antwoord op uw vragen over de Europese Unie. Gratis telefoonnummer:
00 800 67891011.

B. Europa/België

B1. Situatie in België

Elk EU-land heeft een uitvoeringsplan voor de jongerengarantie aangenomen.

België heeft zijn uitvoeringsplan in december 2013 voorgesteld (geactualiseerd in april 2014).

Het Belgisch plan telt 142 pagina's en is onderverdeeld in zes hoofdstukken:

- Introductie Synerjob
- Federale bijdrage aan het plan
- Plan van het Vlaamse Gewest
- Plan van het Waalse Gewest
- Plan van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
- Plan van de Duitstalige Gemeenschap

België kan subsidies krijgen in het kader van de jongerengarantie. De regio's die in aanmerking komen zijn: Henegouwen, Luik en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Het plan omvat de voorstelling en beschrijving van talrijke regionale initiatieven en acties, ontwikkelt de samenwerkingen met de diverse structuren die betrekking hebben op de jongeren, hun opleiding en hun integratie op de arbeidsmarkt. Bovendien geeft het ook een overzicht van het budget per project.

Deze samenvatting is niet bedoeld als analyse van het plan dat België heeft ingediend. Voor meer informatie kunt u deze website raadplegen: <http://ec.europa.eu/social/jongerengarantie> (tabblad 'De Jongerengarantie per land': de plannen die de lidstaten hebben gepubliceerd – België).

B2. De Belgische invoering

De acties om de jongeren aan te sporen om actief op zoek te gaan naar werk, bestaan uiteraard al van voor de jongerengarantie. België heeft in deze context namelijk al jarenlang maatregelen ingevoerd (bv. het Rosetta-plan).

In zijn plan voor de invoering van de jongerengarantie dat werd overhandigd aan de Europese Commissie, legt België vooral de nadruk op de weinig of niet gekwalificeerde jongeren.

De jongerengarantie zal in de drie gewesten en de drie gemeenschappen worden ingevoerd. Met het oog op de coördinatie van al deze initiatieven en acties werd Synerjob aangesteld als coördinator voor de jongerengarantie.

B3. Synerjob

Synerjob is een intergewestelijke structuur op het gebied van werk en opleiding.

De organisatie geeft een formeel karakter aan een reeds gevestigde samenwerking tussen de openbare diensten voor arbeidsbemiddeling en opleiding: VDAB (www.vdab.be), Forem (www.forem.be), ADG (www.adg.be), Bruxelles Formation (www.bruxellesformation.be) en Actiris (www.actiris.be).

De vijf openbare diensten voor arbeidsbemiddeling en beroepsopleiding van België slaan de handen in elkaar met gemeenschappelijke acties ten voordele van de doelgroep waarop ze zich richten.

Sinds 2012-2013 geeft de Europese Commissie elke lidstaat maar één stem meer voor programma's zoals EURES of de jongerengarantie, zonder rekening te houden met de Belgische specificiteit, waarbij de gewesten op dit vlak autonomie hebben. Synerjob heeft zich opgegeven als aanspreekpunt of 'single point of contact' waarbij elk lid sinds 2013 deze functie volgens een beurtroelsysteem en in nauwe samenwerking met alle andere leden van Synerjob op zich neemt.

De tewerkstelling van jongeren is een van de belangrijkste aandachtspunten voor de leden van Synerjob. Het Europees initiatief van de jongerengarantie werd dan ook enthousiast onthaald.

In deze context hebben de leden van de vereniging, onder leiding van Le FOREM, samen gewestelijke actieplannen uitgewerkt die in december 2013 hebben geleid tot de definitieve opstelling van de eerste versie van het Belgisch plan voor de uitvoering van de jongerengarantie.

Nog in het kader van de uitvoering van de Jeugdgarantie in België werd de vereniging aangesteld als 'single point of contact' voor België, belast met de communicatie van en naar de Europese Commissie.

Synerjob zal instaan voor de opvolging van het 'dossier' jongerengarantie in 2014, met name voor alles wat te maken heeft met de evaluatie van het Plan door de Commissie en de uitvoering van de acties.

(Uittreksel uit het jaarverslag Synerjob 2013: www.synerjob.be)

B4. Het Conseil de la Jeunesse

Het Conseil de la Jeunesse is een van de partners in het kader van de jongerengarantie. Ga voor meer informatie naar: www.conseildelajeunesse.be/garantie-jeunesse.

De jongerengarantie: 5 voorstellen van het Conseil de la Jeunesse:

- Eerder begeleiding dan controle van de jongeren
- Kwaliteitsvolle stages
- Samenwerking met de jongerensector
- Lokale diensten op maat
- Aanpassing van de communicatie

Het Conseil de la Jeunesse omschrijft de jongerengarantie/Belgische invoering als volgt:

Brussel: rekening houdend met de bijzondere positie van België als gevolg van de toenemende demografische druk, de concentratie van een armoedestroom, de sociale uitsluiting, maar ook de zeer sterke concurrentie op de arbeidsmarkt, en hoewel dit naar eigen zeggen het gewest met de meeste weinig of niet gekwalificeerde jongeren is, moeten er sterke en innoverende maatregelen worden genomen. Ondanks de vele troeven van het Brusselse Gewest is zijn positie op het vlak van jongerenwerkgelegenheid erg precair.

In zijn plan vermeldt het Brussels Gewest dat de jongerengarantie wil meehelpen in de strijd tegen geen of weinig werk voor jongeren tussen 15 en 25 jaar en de verbetering van de capaciteiten, in ruime zin, van de jongeren om ze (opnieuw) te integreren in de arbeidsmarkt.

De overheid verzekert dat de jongerengarantie voor een toegevoegde waarde zal zorgen dankzij zijn veelzijdige en transversale benadering, met name de partnerschappen. Er wordt ook specifieke aandacht voorzien, met een bijzondere methodologie voor de jongeren met individuele ondersteuning.

Actiris heeft samen met de dienst Youth Guarantee een Young Invest-plan uitgewerkt.

Wallonië: het actieplan voor de jongerengarantie neemt op een iets andere manier vorm met het oog op de Waalse realiteiten.

De voorstellen van Wallonië:

- De identificatie en ontwikkeling van de competenties uitwerken, met name door het aantal opleidingen voor de jongeren te verhogen,
- Een 'jongerendynamiek' versterken in het kader van de individuele ondersteuning,
- Strijden tegen het schoolverzuim van de jongeren in opleiding,
- De ondernemingszin aanwakkeren en het werk als zelfstandige promoten. Het concept 'jonge zelfstandigen' van het IFAPME of het 'airbag'-initiatief zou hiertoe kunnen worden gevaloriseerd in het kader van de jongerengarantie.

C. België/gewesten

C1. Brussels Hoofdstedelijk Gewest

C1.1. Algemene beleidsverklaring van de regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 20 juli 2014:

“De hoeksteen van ons samenlevingsproject moet bestaan uit de tewerkstelling van de Brusselse bevolking ... Het drieluik ‘onderwijs-opleiding-werk’ vormt ontegensprekelijk een van de voornaamste pijlers van het beleid van deze regering ... De werkloosheid in Brussel blijft te hoog ondanks alle initiatieven die worden ondernomen ...”

C1.2. Sociale top

Op 21 mei 2014 vindt in Brussel een buitengewone sociale top plaats rond deze drie pijlers:

- De aanmaak van instrumenten en maatregelen om de tewerkstelling van Brusselaars te bevorderen,
- De uitbreiding van het vormingsaanbod, het aantal stageplaatsen en de eerste beroepservaring,
- Ondersteuning van de economische activiteit met een groot potentieel aan werk voor Brusselaars.

De invoering van maatregelen om 4350 jongeren een opleiding, een stageplaats of werk aan te bieden, is een van de vele initiatieven waarmee een derde van alle jonge Brusselse werkzoekenden kan worden geactiveerd.

- Buitengewone sociale top van 10 oktober 2014.

Op deze sociale top heeft de regering zich samen met de economische en sociale partners geëngageerd om tegen 2025 een strategie uit te werken die de Brusselse economie nieuw leven moet inblazen.

Deze strategie berust op twee belangrijke pijlers: economie/werkgelegenheid en werkgelegenheid/opleiding.

Het luik werkgelegenheid/opleiding gaat de strijd aan met de Brusselse economische paradox die de regio als meest welvarend grondgebied profileert, maar daartegenover te kampen heeft met een torenhoge werkloosheidsgraad.

Deze top heeft een stappenplan vastgelegd met prioritaire punten:

- De verdere implementatie van de jongerengarantie via een voltijds 'inschakelingscontract' van 12 maanden in de openbare diensten en privésector om een eerste kwaliteitsvolle werkervaring aan te bieden aan werkzoekenden jonger dan 25 jaar die minstens 18 maanden werkloos zijn en ondanks hun inspanningen geen job konden vinden.
- De ontwikkeling in de regio van een uniek stagekader om het aantal en de kwaliteit van de stageplaatsen te verbeteren,
- De ontwikkeling van een nieuw activeringsbeleid waarin de middelen zich in de eerste plaats toespitsen op de tewerkstelling van jonge Brusselse werkzoekenden, langdurige werklozen en laaggeschoolden.
- De hervorming van het GECO-beleid en de invoering van synergieën met de middelen van de jongerengarantie en het activeringsbeleid om duurzame jobs te creëren.

C 1.3. Brussel zet in op de jongerengarantie

Het Brusselse plan voor de jongerengarantie werd op 19 december 2013 door de minister-president voorgelegd aan de Brusselse regering. De regering heeft zich spontaan aangesloten op het initiatief 'jongerengarantie' en heeft een 'jongerendienst' opgericht binnen Actiris.

"Brussel was de eerste Europese regio die de jongerengarantieregeling heeft ingevoerd. Dit was trouwens een absolute prioriteit bij mijn aantreden", verklaart Céline Fremault, de toenmalige minister van Tewerkstelling. 'Alle jongeren die zich vandaag op de arbeidsmarkt aanbieden, kunnen gebruikmaken van geïndividualiseerde begeleiding en coaching.'

C1.4. 'Youth Guarantee' van Actiris

- De dienst Youth Guarantee van Actiris werd opgericht in oktober 2013.

Het initiatief verloopt in twee fasen:

- 2013: instapstages in ondernemingen. Via dit systeem kunnen 1650 jonge laagopgeleide werkzoekenden in Brussel een eerste betaalde beroepservaring opdoen in een bedrijf, vzw of overheidsdienst.

- 2014: jongerengarantie, de dienst Youth Guarantee helpt mee met de uitvoering van de jongerengarantie die de Europese Unie heeft uitgewerkt.

- Actiris: operationele invoering van de jongerengarantie

De maatregel van Actiris spitst zich toe op de jaarlijkse instroom van 12.000 jonge werkzoekenden (NEET's – no employment, no education, no training). 6000 van deze jongeren vinden binnen de 6 maanden na hun inschrijving bij Actiris een job of zetten hun studies voort. De jongerengarantie is bedoeld voor de 6000 NEET's die een half jaar na hun inschrijving nog steeds werkzoekende zijn.

Via de dienst Youth Guarantee zullen hen 2000 stageplaatsen en 1000 arbeidsplaatsen worden aangeboden en kunnen ze tijdens hun werkervaring een beroep doen op jobcoaching. Daarnaast zullen Bruxelles Formation en VDAB 3000 opleidingen aanbieden.

In 2014 heeft het programmacomité voor de jongerengarantie 13 projecten uitgewerkt rond de volgende doelstellingen:

- De opleidingsopdracht,
- De aanmaak van 300 stageplaatsen,
- De aanmaak van 50 stageplaatsen in het buitenland,
- De aanmaak van banen ten behoeve van jongeren,
- De ontwikkeling van een tool voor operationele monitoring,
- De opmaak van een cv, een motivatiebrief en gedragscodes,
- De voorlichting en sensibilisering in de scholen (Jeep/Jump),
- Nieuwe begeleidingsmogelijkheden voor jongeren,

- De ontwikkeling van een gemeenschappelijke meettool – Globale monitoring van statistieken,
- De ontwikkeling van een partnerschap met de sectorale fondsen en het BRC (Brussels Beroepsreferentiecentrum),
- Het partnerschap met OISP (Socioprofessioneel inschakelingsorganisme) – Gezamenlijk project,
- De verruiming van de dienst Youth Garantie in samenhang met de toename van het aanbod,
- Het jongerenwerkgelegenheidsinitiatief (JWI).

Het merendeel van de genomen maatregelen zal vanaf januari 2015 worden ingevoerd, evenals een bijbehorende monitoring van het dienstverleningsaanbod in het kader van de jongerengarantie.

Binnen Actiris werden reeds ingrijpende hervormingen gelanceerd om een zo krachtdadig mogelijk antwoord te formuleren op de vereisten voor de invoering van de jongerengarantie. Deze hervormingen gaan twee richtingen uit:

- De reorganisatie en verruiming van de dienstverlening en activiteiten met het oog op een beter uitgebouwde en intensievere, specifieke begeleiding van de jongeren,
- De uitbreiding van het dienstverleningsaanbod op het vlak van stages, werk en opleidingen om het aanbod aan oplossingen te garanderen en de toepassing van instapstages in een onderneming te optimaliseren.

C2. Waals Gewest

C2.1 Regeerakkoord 'Oser, innover, rassembler' 2014-2019

Jongerenwerkgelegenheid

“De regering wil de kansen van elke jongere om een duurzame job te vinden op de arbeidsmarkt, maximaliseren.

Waar België als natie en Wallonië als regio de gevolgen van de crisis op het vlak van werkloosheid beter hebben doorstaan dan de meeste Europese lidstaten, moeten we de aandacht blijven vestigen op het specifieke probleem van de jeugdwerkloosheid.

We stellen evenwel al 9 maanden een dalende trend van de Waalse werkloosheidscijfers voor jongeren vast. Deze opsteker motiveert de regering om de op jongeren gerichte maatregelen en specifieke aanpak voort te zetten, met de geïndividualiseerde begeleiding als prioriteit.

Deze intentie vertaalt zich concreet in het bepalen van een 'traject naar werk' voor elke jongere die net van de schoolbanken komt."

"De regering wenst in dat verband:

- het Jongerengarantiesysteem te bestendigen en uit te breiden naar de werklozen die momenteel het verst van de arbeidsmarkt af staan en geen opleiding noch stage volgen. Het is de bedoeling dat elke schoolverlater gecoacht wordt door een Le Forem-trajectbegeleider in functie van zijn noden. De jobcoach zal de passende tools activeren om de jongere op weg te helpen naar een duurzame inschakeling op de arbeidsmarkt (diverse ondersteuningsinitiatieven om een job te vinden, gebruik van de moderne communicatiemiddelen, aansturen op toekomstgerichte beroepen, instapstages en bedrijfsopleidingen omkaderd door mentoren ...).
- Nadenken over een begeleiding specifiek gericht op de eerste weken na het verlaten van de schoolbanken, ter aanvulling van de verplichting de jongeren tijdens hun instapstage te onderwerpen aan de beschikbaarheidscontrole.
- Een vlotte en snelle toegang tot de instapstages en andere stages tijdens de inschakelingsfase voorzien.
- De inschakeling op de arbeidsmarkt versoepelen via doelgerichte steunmaatregelen bij de aanwerving van de jongeren.

Ondanks de diverse opleidingen en stages worden schoolverlaters regelmatig geconfronteerd met een gebrek aan beroepservaring wanneer zij een arbeidsovereenkomst proberen te bemachtigen.

De regering wil er werk van maken om deze vicieuze cirkel te doorbreken en verbindt zich tot het:

- Versterken van de doelgerichte maatregelen ten behoeve van de jongeren die hun eerste beroepservaring nog moeten meemaken; binnen dit systeem betaalt een privéondernemer die een vroegtijdige schoolverlater aanwerft 0 % sociale bijdragen gedurende een bepaalde periode. De scholingsgraad van de jongere

bepaalt de looptijd hiervan, d.w.z. hoe lager de opleiding van de jongeren, hoe langer deze periode duurt."

C2.2. Le Forem Jongerengarantie: samenvatting van de realisaties in 2014

Het jaar 2014 stond in het teken van ontmoetingen en overleg tussen de verschillende partners. Deze onderlinge overlegsessies hebben geleid tot de opmaak van het Europese actieplan en diverse ESF-projectenkaarten.

Gelijklopend aan deze denkpijlers heeft de AMEF (Analyse van de arbeids- en opleidingsmarkt) een studie gelanceerd over de NEET's om deze groep te omschrijven en werkhypotheses te formuleren voor dit doelpubliek.

De studie steunt op drie pijlers:

- NEET's: een begrip dat vele definities omvat,
- Longitudinale studie: inschakeling van jongeren via Le Forem na 4, 6 en 12 maanden,
- Hoe komt het dat jonge Waalse werkzoekenden zich ver van de arbeidsmarkt bevinden?

Via geregelde acties begeleidt Le Forem de doelgroepjongeren op een structurele manier door hun volledige traject. Dit zijn enkele voorbeelden van acties over het hele jaar waarmee men erin geslaagd is om de jongeren te sensibiliseren voor bepaalde beroepen, te begeleiden naar een opleiding of baan, op te leiden in leercentrum van Le Forem of kenniscentrum, of een stage te laten lopen.

• Begeleiding van de jongeren

- geïndividualiseerde begeleiding van alle jongeren tussen 18 en 25 jaar, tussen de 1e en 4e maand na hun inschrijving als werkzoekende: voor 2014 gaat het om 31.305 jongeren.

• Op het vlak van bevordering van beroepen

- acties ter bevordering van beroepen in het kader van het Waalse thema 'l'année des compétences' en in samenwerking met Skills Belgium,
- betrokkenheid van Le Forem bij Skills Belgium zowel op het institutionele als het operationele vlak door preselecties te

- organiseren, kandidaten te selecteren voor de internationale beroepenwedstrijd en experts ter beschikking te stellen,
- de organisatie van themaevenementen die zich volledig of gedeeltelijk op een jong publiek richten (bv. Habiter Demain in Luik),
 - activiteiten voor jongeren rond beroepen in de kenniscentra en opvang van de leerlingen in alle centra tijdens de vrije dagen na de laatste schoolexamens,
 - informatiesessies over beroepen in de CEFO (kruispunt werk-opleiding-oriëntatie).
- Opleiding
 - uitproberen van beroepen ('essais-métiers'),
 - alternerend leren: het Waalse systeem invoeren en proefprojecten lanceren,
 - de kwalificerende opleiding (18.000 jongeren tussen 18 en 25 jaar in 2014).
 - Stages
 - de jongeren kunnen aan drie soorten stages deelnemen: de instapstage (1546 effectieve stageplaatsen), de MISIP-maatregel (358 eerste contacten met werksector) of een veralgemening van bedrijfsstages ter afronding van een opleiding en het uitproberen van beroepen ('essais-métiers').
 - Transversale acties
 - advies inwinnen bij de projectverantwoordelijken en partners met het oog op een continu overleg tussen de partijen,
 - samen met het Interfederaal Gelijkekansencentrum werd een studie uitgevoerd over het 'uittredingsfenomeen' van migrantenjongeren, die resulteerde in de organisatie van een colloquium over NEET's. De bedoeling was een ontmoeting te regelen over het thema NEET's tussen de socioprofessionele inschakelingverantwoordelijken en de actoren op het vlak van jeugdproblematiek, gebaseerd op een studie opgemaakt samen met het Interfederaal Gelijkekansencentrum over de discriminatie en uittreding van migrantenjongeren.

- samenwerkingsakkoord van de Federatie Wallonië-Brussel voor de toegang van leerlingen uit het kwalificatieonderwijs tot de kenniscentra,
- ontmoetingen en beroepsoriëntatie voor een grote groep jongeren tijdens de jobbeurzen die her en der op het Waalse grondgebied worden georganiseerd,
- competentiejaren: diverse acties die zich specifiek op jongeren richten ter promotie van technische beroepen in samenwerking met de IPIEQS ('Instances de pilotage interréseaux de l'enseignement qualifiant'), acties op zomerfestivals, opmaak van een Facebookpagina,
- indienen van een projectenportefeuille in het kader van het ESF en het jongerenwerkgelegenheidsinitiatief, alsook projecten in de lijn van het Europees actieplan 'Jongerengarantie'.

C3. Vlaams Gewest

Regeerakkoord 2014-2019 'Vertrouwen, verbinden, vooruitgaan'

"... In het toekomstig Vlaams activeringsbeleid leggen we de volgende accenten:

- *Jongeren en in het bijzonder ongekwalificeerde schoolverlaters: in overleg met het beleidsdomein onderwijs zetten we verder in op een betere aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt en op het remediëren van vroegtijdig schoolverlaten. We garanderen voor alle jonge werkzoekenden binnen de vier maanden een persoonlijke ondersteuning bij het zoeken naar een job, een intensieve begeleiding, een beroepsopleiding of een (tijdelijke) werkervaring. We blijven inzetten op de individuele beroepsopleiding en andere formules van werkplekieren. Ten slotte stimuleren we de aanwerving en duurzame inzetbaarheid van laaggeschoolde jongeren door een lastenverlaging en competentieversterking.*
- *Opwaardering van het technisch en beroepsonderwijs: in het kader van het werkgelegenheidspact nodigen we de werkgevers uit om volop in te zetten op het aanbieden van kwaliteitsvolle stageplaatsen in de technische en beroepsgerichte opleidingen. We creëren een geïntegreerd duaal stelsel van leren en werken, dat beleidsmatig en maatschappelijk als gelijkwaardig wordt beschouwd met alle andere vormen van secundair onderwijs en dat perspectief biedt voor jongeren én ondernemers. Duale opleidingsvormen zijn een volwaardige kwalificerende opleiding en een nuttig instrument in de*

strijd tegen ongekwalificeerde uitstroom en jeugdwerkloosheid. Ook voor jongeren zonder diploma die ouder zijn dan 18 jaar kan een alternerend leer-werktraject een passende oplossing zijn om een kwalificatie te halen.

... We ontwikkelen een eenduidig juridisch kader voor de verschillende vormen van werkplekieren en alternerend leren en werken. De rechten en plichten van de leerling/student/cursist, de onderwijs- of opleidingsinstellingen en het bedrijf worden daarbij duidelijk geregeld.

... We stimuleren ondernemingszin en ondernemerschap, met een leerlijn van kleuter- tot hoger onderwijs en door partners van de school in de klas te halen om ondernemerschap te bevorderen.

- *Ondernemers waarderen en stimuleren: zonder ondernemerschap is er geen waardecreatie en zijn er geen jobs. We zullen een ondernemende cultuur stimuleren met meer waardering voor de economische en maatschappelijke impact van kmo's. We promoten een ondernemerschap, meer starters, meer kennisgedrevenheid en meer doorgroei."*

C4. Aanvullende informatie en referenties

De informatie in dit hoofdstuk werd overgenomen van de volgende websites/bronnen:

- a) Algemene beleidsverklaring van de regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 20 juli 2014: www.parlbruparl.irisnet.be
- b) www.gouvernement.wallonie.be: oser-innover-rassembleur-2014-2019
- c) <https://www.vlaanderen.be/nl/publicaties/detail/het-regeerakkoord-van-de-vlaamse-regering-2014-2019>
- d) www.actiris.be
- e) www.bruxellesformation.be
- f) www.leforem.be
- g) www.vdab.be
- h) www.syntra.be

i) Consultatieve Commissie Opleiding-Werk-Onderwijs (CCFEE): Advies nr. 106 van 8 oktober 2013 – Invoering van een ‘jongerengarantie’ in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest; doelstellingen en kansen www.ccfée.be.

D. HR Public en de jongerenwerkgelegenheid

In 2014 heeft HR Public drie evenementen rond 'Jongeren en werkgelegenheid' georganiseerd:

- 'Jongerengarantie: voor betere integratiemechanismen'

(conferentie in Brussel op 26 februari 2014)

- 'Van theorie tot praktijk: hoe beter jongeren in de arbeidsmarkt integreren en begeleiden?'

(conferentie in Luik op 21 maart 2014)

- 'Hoe beter jongeren in de arbeidsmarkt integreren en begeleiden?'

(colloquium in Gent op 23 oktober 2014)

U vindt de verschillende presentaties in het kader van de bovenstaande events op de website van HR Public (www.hrpublic.be).

In dit hoofdstuk komen de verschillende tussenkomsten in deze volgorde aan bod: Europa – Academisch – Overheidsdiensten voor arbeidsvoorziening – Getuigenis – Internationaal.

D1. Europa

De Europese initiatieven die de jeugdwerkloosheid het hoofd willen bieden: de jongerengarantie, het kwaliteitskader voor stages en de Europese Alliantie voor leerlingplaatsen.

Tamas Varnai – DG Werkgelegenheid, sociale zaken en inclusie van de Europese Commissie

- Doelstellingen:
 - de jongeren die het onderwijs verlaten of werkloos worden: jongerengarantie,
 - overgang van school naar werk: degelijke stage- en leerplaatsen,
 - 2 miljoen jobaanbiedingen in Europa: mobiliteit van de jongeren.

- Wie kan het succes van de jongerengarantie verzekeren?
 - sterke samenwerking: diensten voor arbeidsvoorziening, onderwijs- en opleidingsinstellingen, jongerenassociaties, sociale partners ...,
 - opwaartse tussenkomsten en activatie: focus op de meest kwetsbare jongeren, aangepaste begeleiding,
 - steunmaatregelen voor een daadwerkelijke integratie in de arbeidsmarkt: stimulatie van de competenties,
 - evaluatie en constante verbetering van de programma's,
 - gebruik van sociale fondsen.
 - Kwaliteitskader voor stages: de stages kunnen de inzetbaarheid van de jongeren verhogen en de toegang tot een langdurige job vereenvoudigen voor zover ze een kwaliteitskader, een pedagogisch interessante inhoud (mentoring/evaluatie), correcte arbeidsvoorwaarden (duur, minimale arbeidstijd ...) en meer transparantie (loon, sociale zekerheid ...) bieden.

Voor meer informatie:

Youth employment: <http://ec.europa.eu/social/youthemployment>

Youth employment package: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?>

Youth opportunities initiative : <http://ec.europa.eu/social/yoi>

Your first EURES job: <http://ec.europa.eu/social/yourfirsteuresjob>

Youth on the move: <http://ec.europa.eu/youthonthemove>

D2. Academisch

D2.1. De professionele integratie van de jongeren: (beter) begrijpen om (beter) te handelen.

Professor Jean-Marie Dujardin HEC-Ecole de Gestion-ULg.

- Jeugdwerkloosheid/oorzaken: financiële en economische crises, overheidsschuld, concurrentie tussen ondernemingen, schepping en schrapping van banen, structurele werkloosheid ...

- Demografische factoren/het EU-vergrijzingsverslag 2012: de Europese bevolking in de werkende leeftijd zal in 2018 beginnen afnemen. Een trage uitweg uit de crisis zou ons tegen 2018 naar een volledige werkgelegenheid kunnen brengen. Eén enkele houding, namelijk de jongeren activeren en hun inzetbaarheid vergroten. Integratie als eerste stap en het beroepsproject als rode draad van de loopbaan ('life long learning', 'career competences', inzetbaarheid).
- Actiepistes:
 - De jongeren activeren,
 - Verankeren in een beroepsproject,
 - Zijn 'career competences' of traject leren beheren,
 - De 'soft skills' of transversale competenties versterken.

D2.2. De transversale competenties: Boutheina Ben Lamine en professor Jean-Marie Dujardin, ULg

Het certificaat transversale competenties en inzetbaarheid ontwikkeld door de ULg, hogescholen en concurrentiepolen.

Doelstelling: de afgestudeerden van de universiteit en hogeschool voorzien van de vereiste competenties voor een optimale integratie in de arbeidsmarkt.

Programma: het programma omvat een opleidingsperiode (123 uren, face-to-face, 5 credits) en twee toepassingsperiodes (3 credits) op de werkvloer.

D2.3. Samenvatting van het colloquium in Luik: François Pichault, professor HEC, ULg

- Integratie van de jongeren: de vaststellingen

Constante daling van de gemiddelde integratie van de jongeren,

Verontrustend fenomeen van de NEET's,

Verband tussen de studierichting en het uitgeoefende beroep,

Afhankelijkheid van de afgelegde weg: een goede start kan de integratie vergemakkelijken,

Een structureel of conjunctureel probleem (pensioneringsgolf van de babyboomers, financiële crisis).

- Initiatief van de opleidingsinstellingen

Hogere opleidingen steeds dichterbij de bedrijfswereld (stages, alternerende opleiding),

Het begrip van duurzame loopbaan en beroepsproject (vaardigheden loopbaanontwikkeling, netwerkvorming).

- De initiatieven de openbare operatoren

Directe steun, gepersonaliseerde begeleiding, jongerengarantie, instapstages, alternerende opleiding.

- De initiatieven de openbare werkgevers

Raakvlakken tussen de opleidingsinstellingen en de overheidsentiteiten (OFO),

Thesis-projecten, gemengde campus 'school-onderneming' (RTBF),

Stage als algemeen bedrijfsproject (RVA),

Onthaal van de stagiairs (ONE),

Leerformules die de budgettaire moeilijkheden het hoofd bieden en steun van mentoren (SPW).

D2.4. Universiteit Gent/SHERPPA: professor Bart Cockx

Van theorie tot praktijk: hoe beter jongeren in de arbeidsmarkt integreren en begeleiden?

- De problemen:

Jeugdwerkloosheid hoger in België dan elders? Ja.

Niet in Vlaanderen? Ook in Vlaanderen.

Voor alle jongeren? Neen, voornamelijk laaggeschoolden en allochtonen.

- Oorzaken:

Rigide arbeidsmarkt,

Te weinig (job)mobiliteit.

- Verklaringen en remedies:

Beschermingsregelingen voor werknemers: kwestie ontslag/opzegtermijn werknemers en arbeiders (eenheidsstatuut),

hoog niveau van de lonen (sociale lasten), hoog minimumloon, flexiviteit,

Onderwijs: leerplicht tot 18 jaar (gemiddeld 16 jaar in Europa), sterke segmentatie school-werk (weinig of geen jongeren combineren de twee),

Arbeidsmarktbeleid,

Huidig systeem voor werkloosheidsverzekering.

De lezing van professor Cockx werd geïllustreerd met diverse grafieken en curves. U kunt de presentatie downloaden op www.hrpublic.be (tabblad Infotheek > Overzicht van het activiteitenjaar 2014 > Colloquium Gent).

D3. Overheidsdiensten voor arbeidsbemiddeling

D3.1. Welke overheidssteun voor werkgelegenheid in Wallonië?

Marie-Kristine Vanboeckstal, afgevaardigd bestuurder van Le Forem.

- Vaststellingen:

- Steeds meer jongeren komen steeds lager geschoold op de arbeidsmarkt terecht (de voorbije drie jaar is het aantal afgestudeerden aan het hoger onderwijs continu gedaald),

- Beste integratiecijfer: bachelor, master, leerplaats (richtingen met bedrijfsstages),

- Beste integratiesectoren: horeca, wetenschappelijke en technische sector, administratieve diensten en onderwijs,

- Van alle jongeren van 15 tot 24 jaar zijn er 15,4 % NEET's in Wallonië, 19,2 % in het Brussels-Hoofdstedelijk Gewest en 9,2 % in Vlaanderen (Europees gemiddelde 12,9 %).

- Ondersteuning:

- Rechtstreekse steun op federaal niveau (bv. startbaanovereenkomst) of op Waals niveau (bv. APE Jeunes),

- Onrechtstreekse steun of gepersonaliseerde begeleiding (beroepsinformatie, oriëntatie, kwalificerende opleiding), of instapstage of alternerende opleiding,

- Het Europese jongerenwerkgelegenheidsinitiatief: jongerengarantie (JG) of alternerende opleiding of mobiliteit (EURES).

De uitvoering van de jongerengarantie is de verantwoordelijkheid van de lidstaat. De overheidsdienst voor arbeidsvoorziening (ODA) moet een actieplan opstellen en op jongeren gerichte partners samenbrengen. De drie zones zijn: Henegouwen, Luik en Brussel (jeugdwerkloosheid meer dan 25 %).

- Actieplannen:

- Zich informeren om beter te begrijpen: de doelgroep van de jongerengarantie beter leren kennen, de vertegenwoordigers van de jongeren en de steun aan de jongeren ontmoeten,

- Het individuele begeleidingsproces aanpassen: een 'jongerendynamiek' opzetten, i.e. een aan deze generatie aangepaste begeleidingsmethode uitwerken (jonge referent), de overgang naar werk bevorderen (coaching van de jongeren door ervaren werknemers),

- De identificatie van de vaardigheden ontwikkelen: oriëntatie, taaltesten enz.,

- De relatie met de bedrijven intensifiëren: stages en instapstages,

- Alternerende opleidingen invoeren volgens de nieuwe Waalse decreten,

- Relaties met de school opbouwen: betere aansluiting van onderwijs, werk bedrijven en opleiding,

- Ondernemingszin stimuleren: beroep van zelfstandige, zijn baan creëren,

- Originele partnerschappen aangaan.

D 3.2. Jongerengarantie: een stage als integratiemiddel voor jongeren

Olivier Rasson, adviseur/projectmanager jongerengarantie, Actiris

- Zijn de stages een oplossing of hindernis voor de integratie:

- Voordelen: eerste beroepservaring, kennismaking met de arbeidsmarkt, integratie van de gedragscodes,

- Risico's: ongewenste neveneffecten voor de ondernemingen, onzekerheid op de arbeidsmarkt.
- Voor een hogere doeltreffendheid van de stages als integratie-instrument
 - Grote culturele verandering voor de overgang van school naar werk, publieke actoren moeten de weg tonen,
 - Een soepel, doeltreffend en pragmatisch beheer door de overheden,
 - Een kwaliteitskader dat rekening houdt met de leerinhoud, de arbeidsvoorwaarden en de structurele financieringsmiddelen van de stages.
- Jongerengarantie:
 - De strijd tegen jeugdwerkloosheid als een prioriteit voor de lidstaten beschouwen,
 - De inactiviteitscycli in het traject van de jongeren zo veel mogelijk beperken,
 - De nodige structurele veranderingen doorvoeren, onderwijs, ondersteuning van de jongeren, opleiding en werkgelegenheid.

D 3.3. VDAB

Jongerengarantie: Franck Schockaert, VDAB

VDAB maakt een onderscheid tussen drie opleidingsniveaus:

- Laaggeschoolden: binnen 4 maanden na de inschrijving voor een geactiveerd traject met actieplan en binnen de 6 maanden na de inschrijving voor de start van een competentieversterking,
- Middengeschoolden: binnen de 4 maanden na de inschrijving voor een geactiveerd traject met actieplan en competentieversterking indien nodig,
- Hooggeschoolden: binnen 4 maanden na de inschrijving voor een kwalitatieve dienstverlening en binnen de 12 maanden na de inschrijving voor een geactiveerd traject met actieplan.

Aanbod van VDAB:

- Aanbod in samenwerking met onderwijs: studie- en beroepskeuze, intrede op de arbeidsmarkt, competenties die de markt verwacht, campusacties, infosessies voor leerkrachten van laatstejaarsstudenten over de overgang van school naar werk, wat te doen bij afstuderen (cv), sollicitatiegesprek,
- Specifiek aanbod: jeugdwerkplan, instapstage, e-tools, e-coaching, specifieke workshops rond competentieversterking.

D 4. Getuigenis

D 4.1. OFO/IFA (Opleidingsinstituut van de Federale Overheid, Institut de Formation de l'Administration Fédérale).

Stageproject en praktijk

Caroline Hittelet en Yonca Braeckman, projectleiders.

Proefproject voor studentenstages in een overheidsorganisatie.

Doelstellingen: uitwisselen van goede praktijken, toolbox, gedeeld platform, Student Day, intervisie met stagementoren.

Stappen van een proefproject bij OFO/IFA: contactlijsten onderwijs, communicatieplan, interne processen, interviews, eerste stagiairs, evaluatie.

<https://www.foifa.belgium.be/nl/services/studentenstages-je-organisatie-stappenplannen-toolbox>

<https://www.foifa.belgium.be/fr/services/les-stages-detudiants-dans-votre-organisation-plans-par-etapes-boite-outils>

D 4.2. RTBF

Stage- en leerplaatsen bij de RTBF – Ervaringen

Stéphane Van Lierde, HR-directeur, RTBF

- Heel wat beroepen zijn specifiek en vereisten ad-hocervaring op het terrein (monteur, cameraman, geluidstechnicus ...),
- De media-activiteit is niet rechtlijnig (afhankelijk van seizoen, evenementen ...), nood aan tijdelijke versterking (stages, leerlingen, freelancers ...) en onderaannemers,

- Typische evolutie van een technisch beroep: stage, freelancer, interim, arbeidsovereenkomst bepaalde duur, overeenkomst inzake onderzoek, arbeidsovereenkomst onbepaalde duur,
- In 2013 heeft de RTBF 329 stages georganiseerd.

Andere mogelijke pistes:

- Mentoring/thesis: de studenten als mentor begeleiden bij hun thesis over onderwerpen die de RTBF heeft gekozen,
- Campus Media: de RTBF nodigt communicatie- en mediascholen op zijn site uit. Het is de bedoeling om scholen en productiemaatschappijen in het toekomstige nieuwe gebouw samen te brengen,
- Wedstrijden journalistiek: er worden wedstrijden georganiseerd om jonge getalenteerde journalisten de kans te geven om een stage te doen en kennis te maken met een bepaald beroep.

D 4.3. ONE – Office de la Naissance et de l’Enfance.

Verwelkoming en begeleiding van stagiairs (verpleegkundigen of maatschappelijk assistenten)

Chantal Guerret

Praktisch verloop van de stages: ontmoeting met de scholen en opmaak van raamovereenkomsten tussen de school en ONE, voorstelling van ONE, evaluatie van het aantal mogelijke stages, analyse van de kandidaturen, ontmoeting met de kandidaten en voorstelling van het kader van ONE.

Kader van de stage vastgelegd in een overeenkomst: autonomie onder toezicht, begeleiding door een medisch-maatschappelijk werker, respect van de werkomgeving (waarden, deontologie, referenties).

D 4.4. SPW – Service Public de Wallonie

Leerplaatsen bij de overheid

Emmanuelle Rappe, HR-directeur

- Een leerplaats bestaat uit een mentor, doelstellingen en een aan te leren beroep, en beantwoordt aan een behoefte van het bedrijf,
- Een leerplaats bij de overheid is nieuw en een proefproject,
- De moeilijkheden voor de leerling: een mentor vinden, een post die overeenkomt met het gezochte beroep, zich een toekomstbeeld vormen,
- De moeilijkheden voor de mentor: de verantwoordelijkheden van de mentoring delen, het leerdoel halen, ervoor zorgen dat de leerplaats beantwoordt aan een behoefte,
- De moeilijkheden voor het bestuur: de uitvoeringstermijnen, het gebrek aan mogelijkheden om te anticiperen op het profiel van de leerling, het budget, ervoor zorgen dat de leerplaats voor alle partijen een voordeel oplevert,
- De oplossingen: analyse van het profiel (gesprek met de leerling, motivatie, waarden, vaardigheden), analyse van de behoeften van de dienst (identificatie van de knelpuntberoepen, samenwerking overheidsdienst/alternerende opleiding) begeleiding van de mentor (evaluatiegesprek, verworven vaardigheden).

D 4.5. RVA/ONEM

Stage in de onderneming: een flop?

Dirk Opsomer, RVA, Gent

Benoît Delvaux, directeur ONEM, Luik

In de RVA:

- 2012-2013 – 430 stagiairs:
secundair onderwijs: 171, hoger onderwijs: 61,
beroepsopleiding: 110, sociale promotie: 26, instapstage: 62
- 2013-2014 – 463 stagiairs (62 op het hoofdbestuur en 401 in de werkloosheidsbureaus):
secundair onderwijs: 135, hoger onderwijs: 64,
beroepsopleiding: 79, sociale promotie: 8, instapstage: 177
- 2014-2015 – 48 stagiairs ingeschreven op 30.09.2014:
secundair onderwijs: 33, hoger onderwijs: 4,
beroepsopleiding 4, instapstage: 7.

Doelstelling: meer stagiairs voor 2015, een aantal stagiairs verwelkomen dat overeenstemt met 10 % van het personeel van de RVA.

Instrument: Het onthaal van een stagiair bij de RVA – praktische gids.

- Communicatie: het personeel informeren, stageaanbiedingen op de website publiceren,
- Opvolging: regelmatige opvolging via een informaticarapportering,
- Kritieke factoren: voorafgaand gesprek, aanstelling van een stagementor, overeenkomst, onthaal, opleiding, opvolging en evaluatie,
- De instapstage: voor jongeren die ingeschreven zijn als werkzoekende en die positief hebben meegewerkt aan de begeleidingsacties van de dienst voor arbeidsbemiddeling.

D 4.6. FOD Financiën

Bedrijfsstages in de praktijk: Ludwig de Cooman – FOD Financiën

- Een bedrijfsstage als springplank naar een job bij de FOD Financiën:

Voor 2012: geen gestructureerde organisatie,

Vanaf 2012: organisatie van bedrijfsstages in bepaalde diensten,

Vanaf 2014: organisatie van bedrijfsstages in alle diensten (minstens 4 weken/hogstens 15 weken).

Academiejaar 2014-2015: streefdoel 150 bedrijfsstages.

De stage is een win-winsituatie (voordeel voor de FOD én voor de student).

- Communicatie: jobbeurzen, salons, jobdays, oudstudentenverenigingen, universiteiten, hogescholen, advertenties in de pers, sociale netwerken, intranet, interne communicatie (bedrijfsblad FinInfo en Apropos) en de website www.jobfin.be.
- Doelgroep: laatstejaarsstudenten humaniora, bachelor, master.

Een stagementor zorgt voor de opvang en de begeleiding van de student gedurende de stageperiode.

Na de stage komen de studenten die tijdens hun stage bewijzen een meerwaarde te zijn voor de FOD Financiën, in aanmerking om een Rosetta-contract aangeboden te krijgen.

D 4.7. Vlaamse Overheid

Afspraak met de medewerker van morgen: Maxime Loos

- De werknemer in de toekomst: hoe kunnen we het nodige talent aantrekken en houden voor de ontwikkeling van de onderneming en hoe (met welke argumenten) bereiken we de jongere generatie?
- De uitdaging: enerzijds de uitstroom wegens pensionering van heel wat werknemers (leeftijdspiramide 55/65 jaar), en anderzijds een moeilijke arbeidsmarkt (weinig kandidaten, talentenoorlog).
- De nieuwe generatie: is de generatie Y (jonger dan 30 jaar) de verhoopde generatie of is dit een ramp voor de werkgevers? zijn er echt grote verschillen tussen de generaties?
- Wat is de perceptie van de jonge werknemers?

We stellen vast:

- Interesse in de jobinhoud (algemene interesse/motivatie voor de overheidsdienst ...),
- Evenwicht werk-privé, flexibiliteit, veiligheid, arbeidsuren ...),
- Vergoeding en andere voordelen: belangrijk, maar niet het eerste keuzecriteria,
- Doorgroeimogelijkheden en persoonlijke ontwikkeling

Wat belangrijk is: autonomie, talentenbeheer, stressbeheer, relaties en werksfeer, telewerk, mobiliteit.

- Wat denkt de Vlaamse Overheid?
 1. Beter communiceren (image branding),
 2. Voorzien van interne mobiliteit en doorgroeimogelijkheden.

De Vlaamse Overheid verwacht van nieuwe werknemers:
flexibiliteit, autonomie, mobiliteit, aanpassingsvermogen, motivatie,

engagement, verantwoordelijkheid, vernieuwend denken, vernieuwende inzichten, sociale vaardigheden, samenwerking, teamwork.

E. Internationaal

E1. In Finland

Youth Guarantee in Finland: some experiences and results

Tommi Eskonen, Senior Adviser: Employment Policy Association of Finish Local and Regional Authorities.

De Europese Unie heeft het jongerengarantiesysteem in Finland als model genomen voor alle lidstaten.

- De jongerengarantie omvat ook een 'onderwijsgarantie' en een 'competentieprogramma' voor de jongeren,
- Sinds 1 januari 2013 krijgt iedere jongere onder de 25 jaar of iedere gediplomeerde jongere onder de 30 jaar, binnen de 3 maanden, een baan, stageplaats, leerplaats, opleiding of competentieversterking aangeboden,
- Waarom de jongerengarantie?

Omdat:

- Te veel werkzoekenden jonger dan 30 jaar,
- Te veel laaggeschoolden jonger dan 30 jaar,
- Te veel werklozen zonder opleidingsproject jonger dan 30 jaar,
- Te veel arbeidsongeschikte jongeren wegens gezondheidsproblemen.

Omdat:

- Iedere jongere heeft recht op een goede opleiding die hem in staat stelt werk te vinden,
- Iedere jongere die werk zoekt, heeft het recht op begeleiding en ondersteuning,
- Werkloze, ongeschoolde jongeren kosten elk jaar 300 miljoen euro,

- De vergrijzing van de actieve bevolking leidt ertoe dat iedere jongere actief zijn steentje moet bijdragen aan de maatschappij.
- De doelstellingen:
 - Het aantal jonge werkzoekenden verminderen,
 - De professionele competenties/vaardigheden van de jongeren verbeteren,
 - De marginalisering van de jongeren verhinderen,
 - De jongeren aanmoedigen om hun steentje bij te dragen aan de maatschappij,
 - De groei en onafhankelijkheid van de jongeren bevorderen,
 - Inspelen op de behoeften van de arbeidsmarkt.
- De boodschap voor de jongeren: je kunt slagen / voor de werkgevers: bied de jongeren werk / voor de verenigingen die in contact komen met de jongeren: moedig de jongeren aan en stimuleer hen.
- Om de jongerenwerkgelegenheid te promoten:
 - De risico's en aanwervingskosten voor jongeren onder de 30 jaar beperken (subsidies, lastenverlaging),
 - Stages voornamelijk aangeboden aan de jongeren die geen beroepservaring hebben,
 - De jongeren en werkgevers aanmoedigen en ondersteunen ('work coaching'),
 - Versterking van de begeleiding ('career coaching'), telefonische begeleidingsdienst, begeleiding door oudere personen (60 jaar),
 - Bevordering van het ondernemerschap.

Meer informatie: www.nuorisotakuu.fi.

E.2. Duitsland

Youth Guarantee in Germany: apprenticeship and dual system

Petra Bönemann (Bogestra), vicevoorzitter Education and Training Task Force, CEEP

Op het niveau van CEEP:

- Vaststellingen:

- Bijna 6 miljoen Europese jongeren zijn werkzoekend,
- Dit is een zeer/te hoge sociale en menselijke kost.

- Prioriteiten:

1. Opleiding,
2. Overgang van school naar werk,
3. Werkgelegenheid
4. Ondernemerschap.

De jongerengarantie werd in juni 2014 in Duitsland ingevoerd (werkloosheidsgraad van jongeren onder de 25 jaar bedroeg 7,9 % in 2013).

De opleidingsovereenkomst (2010-2014) voorziet:

- De samenwerking federale overheid/voornaamste sectoren,
- Engagement om stages aan te bieden, de kansen op de deelname in een programma voor een (eerste/voortgezette) opleiding verhogen.

We benadrukken het belang van de alternerende opleiding in Duitsland.

De voordelen van een dergelijk opleidingstype zijn: nabijheid van het terrein, zeer operationele opleidingen in lijn met de behoeften en verwachtingen op de werkvloer, toekomstige werknemers met sterke vaardigheden.

Meer informatie: www.ceep.eu.

CEEP: Het European Centre of Employers and Enterprises providing Public services is een Europese organisatie voor overheidsbedrijven en publieke en privéondernemingen van algemeen economisch belang.

Bogestra: regionale openbare vervoersmaatschappij (Ruhr).

F. Actualiteit

F 1. Jeugdwerkloosheid en jongerengarantie

Le Soir, 3 december 2014

"... het laatste jaar zien we een zekere tendens: een daling van de werkloosheid bij de min 25-jarigen. Op het hoogtepunt van de crisis zat meer dan een op de twee jongeren in de hoofdstad zonder werk. ... Het is moeilijk om het individuele traject van de werkzoekenden meteen na de bekendmaking van deze cijfers te volgen, maar we kunnen wel enkele tendensen ontwaren, aldus Grégor Chapelle, directeur van Actiris. Dit zijn vermoedelijk de eerste gevolgen van de jongerengarantie, want we noteren voor dit jaar 225 jongeren in een instapstage tegenover slechts 71 in 2013 en geen enkele in 2012 ..." [vrije vertaling]

Le Soir, 10-11 januari 2015

"Aan Waalse kant zien we het aantal werkzoekenden jonger dan 25 jaar afnemen van 54.315 naar 52.344, i.e. een daling van bijna 4 %. De werkloosheidsgraad van jongeren ... blijft hoog in Wallonië (33,1 %), maar neemt voor het eerst sinds 2001 af. Nog een bemoedigend element: deze daling van het aantal werkzoekenden heeft betrekking op alle profielen, ook de laagst geschoolden. In Brussel is de situatie nog spectaculairder. Het aantal jonge werklozen is daar gedaald van 14.032 eind 2013 naar 12.849 eind 2014, i.e. een daling van bijna 10 %. Een positief element: de werkloosheidsgraad is er ook gedaald, namelijk van 30,08 % naar 28,2 % op één jaar tijd ... Vanwaar deze terugval? (1) De conjunctuur genereert meer werkgelegenheid, (2) verlenging van de duur van de studies, (3) de op jongeren gerichte hulpmaatregelen ... De op jongeren gerichte hulpmaatregelen: de min 25-jarigen krijgen net als de werkgevers heel wat steun bij hun aanwerving. Naast het Activa-plan en de bedrijfsstages op federaal niveau, zijn er ook gewestelijke maatregelen. Aan Waalse kant krijgen de jongeren een specifieke, individuele begeleiding. De min 25-jarigen worden ook sneller bijgestaan zodra ze het onderwijs verlaten. In Brussel zijn de jongeren de belangrijkste doelgroep voor het Select Actiris-programma waarin de dienst voor arbeidsbemiddeling de profielen rechtstreeks voor de ondernemingen selecteert. Verder werd in Brussel de jongerengarantie ingevoerd, waarbij iedere jongere binnen de 6 maanden na zijn inschrijving als werkzoekende, een baan, stage of opleiding aangeboden krijgt ..." [vrije vertaling]

Le Soir, 4 februari 2015

"... De werkloosheid in Brussel is gevoelig gedaald tijdens de eerste maand van dit jaar tegenover dezelfde maand in 2014. Er zijn 3814 minder werklozen, of een daling van 3,4 % ... maar de werkloosheidsgraad in Brussel blijft erg hoog. In de hoofdstad heeft 20,4 % van de actieve bevolking geen werk (alle werkzoekenden samen). En bij de jongeren bedraagt de werkloosheidsgraad nog 28,4 % (tegenover 31,9 % vorig jaar) ... De fameuze jongerengarantie werpt weliswaar zijn vruchten af. Dit systeem biedt de jonge werkzoekenden de garantie op een baan, werk of opleiding. We hebben 125 jongeren werk gegeven en 50 extra stageplaatsen in het buitenland en 700 extra stageplaatsen in België voorzien. De opleidingen bieden dan weer 400 extra plaatsen. (Grégor Chapelle)." [vrije vertaling]

Le Soir, 7 februari 2015

"Werkgevers, waag je aan de jongerengarantie ... Zowel de publieke als private werkgevers zijn onvoldoende op de hoogte van deze maatregel (de jongerengarantie), aldus Brussels schepen van Personeel Philippe Close, hoewel dit een echte win-winsituatie is voor de jongeren van onze stad, maar ook voor de overheidsdiensten en de werkgevers in ons gewest. Deze formule blijkt een efficiënt gegeven voor de Stad Brussel: 39 jongeren zijn geïntegreerd in de diensten van de stad en 5 hebben een arbeidsovereenkomst van onbepaalde duur gekregen." [vrije vertaling]

F 2. Stages

Le Soir, 28 januari 2015

Acht verenigingen slaan de handen in elkaar met de Alliance for Youth

"Op initiatief van Nestlé hebben verschillende ondernemingen zich verenigd om samen een Alliance for Youth op te richten. Ze verwachten samen meer dan 2600 banen en stageplaatsen te kunnen aanbieden aan jongeren onder de 30 jaar, al dan niet uit Brussel, in de periode 2015-2016. De aangesloten ondernemingen zijn niet van de minste: Adecco, Axa, Ernst & Young, IBA, IBM, Securex, Sodexo en Nestlé ... In 2014 heeft Nestlé in België 128 banen aan jongeren aangeboden. Een cijfer dat de komende twee jaar nog met 50 % zou moeten stijgen. "Een stage is de toegangspoort naar een onderneming. Ik ben zelf ook op 20-jarige leeftijd als stagiair bij

Nestlé begonnen. Het is een belangrijke regel op je cv en het schept allerlei kansen" (Alexander von Maillot, CEO van Nestlé) ... De Alliance for Youth beoogt zo 160 stageplaatsen of banen bij Securex, 165 bij IBM, 275 bij IBA, 380 bij Adecco, 420 bij Sodexo, 420 bij Axa, 600 bij Ernst & Young en 200 bij Nestlé." [vrije vertaling]

F 3. Alternerend leren

Le Soir, 10 februari 2015

De Belgen laten zich inspireren op het Duitse model voor alternerend leren

"... halfweg maart trekt een delegatie van ministers en sociale partners, onder het voorzitterschap van Koning Filip, naar Duitsland om het 'model duale opleiding' of alternerend leren te bestuderen. Hierbij wordt een opleiding in het bedrijf en een leerplaats in het secundaire onderwijs gecombineerd ... Bij onze burens is de relatie tussen werk en school uiteraard nauwer, want de jongeren in het secundaire onderwijs kunnen een deel van hun technische opleiding in een bedrijf volgen, waardoor ze later gemakkelijker werk vinden ... De alternerende opleiding is momenteel erg populair. Alle federale entiteiten hebben de tewerkstelling van jongeren en een sterkere relatie tussen school en werk als een prioriteit ingeschreven. Ook al duikt het alternerend leren aan Franstalige kant nog maar sporadisch in het klassieke onderwijsstelsel op (bestaat wel buiten de school, bv. via het IFAPME). ... Maar in België is de Duitstalige Gemeenschap de pionier. Sinds 1984 heeft deze het alternerend leren ontwikkeld door zich onder meer te inspireren op het Duitse model ... De Duitstalige Gemeenschap organiseert tien keer meer alternerende opleidingen per inwoner dan de rest van het land!" [vrije vertaling]

Voorbeeld: het proefproject van Audi

In België staat het alternerend leren (combinatie van school met werken in een bedrijf) nog maar in zijn kinderschoenen. Audi Brussels waagt de sprong. Sinds 2012 wordt de onderneming uit de automobielsector gelinkt aan twee secundaire scholen ... voor de lancering van een proefproject.

Leerlingen uit het 5e en 6e technisch secundair onderwijs (automechanica) komen elk jaar drie weken les volgen (in het opleidingscentrum voor robotica van Audi) en nog eens drie weken stage

volgen (in de werkplaats) om een installatietechnicus en technicus in robotica.

G. Glossarium

BOO	Beroepsonderwijs en -opleiding
ESF	European Social Fund
ESF	Europees Sociaal Fonds
JWI	Jongerenwerkgelegenheidsinitiatief
NEET	Not in Employment, Education, Training
PBJ	Programma Banen voor jongeren
PES	Public Employment Service
ODA	Overheidsdienst voor arbeidsvoorziening
ISO	Instapstage in een onderneming
VET	Vocational Education and Training
YEI	Youth Employment Initiative

